

ROMÂNIA
UNIVERSITATEA BABEȘ-BOLYAI CLUJ-NAPOCA
FACULTATEA DE ISTORIE ȘI FILOSOFIE
DEPARTAMENTUL DE FILOSOFIE PREMODERNĂ ȘI ROMÂNEASCĂ

FIȘA DISCIPLINEI

1. Date despre program

1.1. Instituția de învățământ superior	Universitatea Babeș-Bolyai Cluj-Napoca
1.2. Facultatea	Istorie și Filosofie
1.3. Departamentul	Filosofie Premodernă și Românească
1.4. Domeniul de studii	Științe politice
1.5. Ciclul de studii	Licență
1.6. Programul de studii/ Calificarea	Studii de securitate

2. Date despre disciplină

2.1. Denumirea disciplinei	Filosofie politică						
2.2. Titularul activităților de curs	Lect. univ. asoc. dr. Mihai Maga						
2.3. Titularul activităților de seminar	Drd. Stefana Ignea						
2.4. Anul de studiu	II	2.5. Semestrul	2	2.6. Tipul de evaluare	Examen	2.7. Regimul disciplinei	DF

3. Timpul total estimat (ore pe semestru al activităților didactice)

3.1. Nr. de ore pe săptămână	4	Din care 3.2. curs	2	Din care 3.3. seminar/ laborator	1
3.4. Total ore din planul de învățământ	42	Din care 3.5. curs	28	Din care 3.6. seminar/ laborator	14
Distribuția fondului de timp					Ore
Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe					20
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren					20
Pregătire seminarii, teme, referate, eseuri					20
Tutoriat					20
Examinări					3
Alte activități:					-
3.7. Total ore studiu individual					83
3.8. Total ore pe semestru					125
3.9. Numărul de credite					5

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

4.1. de curriculum	• Nu este cazul
4.2. de competențe	• Nu este cazul

5. Condiții (acolo unde este cazul)

5.1. de desfășurare a cursului	•
5.2. de desfășurare a seminarului/ laboratorului	•

6. Competențele specifice acumulate

Competențe profesionale	• Cunoașterea conceptelor și surselor principale pentru elaborarea de producții științifice (articole, studii, conferințe) privind filosofia politică • Capacitatea de expertiză a justificării pe probleme de maximă generalitate în politică • Capacitatea de analiză politică prin apel la o cultură politică vastă
Competențe Transver	• Formarea unei capacități de gândire riguroase bazată pe conceptualizare și discursivizare • Stăpânirea elementelor specifice ale discursului teoretic (lectura, sinteza, comparația de text, studiul exegezei) pentru o exprimare elocventă și erudită

7. Obiectivele disciplinei (reieșind din grila competențelor specifice acumulate)

7.1 Obiectivul general al disciplinei	Folosirea filosofiei pentru a oferi o întemeiere mai largă a deciziei politice, fundamentând-o pe o viziune generală asupra omului și lumii și supunând-o rigorilor gândirii corecte.
7.2 Obiective specifice	Cunoașterea principalelor probleme ale filosofiei politice; Cunoașterea principalilor gânditori și a evoluției istorice a filosofiei politice;

8. Conținuturi

8.1 Curs	Metode de predare	Observații
1. Introducere în filosofia politică; definirea științei politice polisemantismul termenului „politic/politică”; raportul dintre filosofie și politică; deosebirea dintre știința politică (politologie) și filosofia politică; principalele asumptii și metode în filosofia politică	expunerea, argumentarea, prelegerea	
2. Originile filosofiei politice mitologie politică; reflecția politică în Grecia antică; accesul la decizia politică, fundament al gândirii politice; rolul discursului și al conceptului (retorică vs. filosofie); influențele eticii și metafizicii	expunerea, argumentarea, prelegerea	
3. Ideologii politice: surse filosofice și impact social definirea ideologiei politice; dimensiuni: scopul și metodele; principalele ideologii și asumptiile lor filosofice (liberalism, conservatorism, naționalism, socialism, democrație socială,	expunerea, argumentarea, prelegerea	

comunism, anarhism, ecologism, feminism, ideologia religioasă)		
4. Autoritatea și puterea deosebirea dintre autoritate și putere; forme de autorizare: rațional-legală, tradițională, carismatică; bazele puterii: legitimarea, loialitatea, coerciția	expunerea, argumentarea, prelegerea	
5. Statul: teorii privind fondarea și rolul statului teorii privind fondarea statului; naturalism și contractualism; rolul statului, de la minima intervenție până la totalitarism	expunerea, argumentarea, prelegerea	
6. Statul: forme de guvernare clasificarea aristotelică a formelor de guvernare; de la regele filosof la societatea deschisă	expunerea, argumentarea, prelegerea	
7. Libertatea: dimensiuni filosofice și politice libertate și determinare; tipuri de libertate: politică, civilă, de exprimare, de conștiință, libertatea minorităților; limitele libertății	expunerea, argumentarea, prelegerea	
8. Dreptatea: raportul dintre morală și politică conceptul de dreptate; dreptatea și adevărul; distribuirea dreptății (egalitarism, echitate); retribuția (coerciția, toleranța, reparația)	expunerea, argumentarea, prelegerea	
9. Drepturile: tipuri de drepturi, stabilirea și respectarea lor drepturi pozitive și drepturi negative; dreptul natural; poziții ideologice privind drepturile; statul de drept	expunerea, argumentarea, prelegerea	
10. Excesele puterii: autoritarism, totalitarism, tiranie, dictatură apariția formelor excesive de putere; ideologii ale autoritarismului, totalitarismului, tiraniei, dictaturii; aparatul de stat și represaliile; forme de rezistență; rolul societății civile	expunerea, argumentarea, prelegerea	
11. Comunitatea civilă: influența ei sub diferite regimuri politice rolul comunității civile în guvernare; formarea societății civile;	expunerea, argumentarea, prelegerea	
12. Gândirea istorică și filosofia: rolul filosofiei istoriei tema sfârșitului istoriei; eshatologie și politică; concepții despre evoluția istorică (lineară, ciclică, progres, regres); conștiința istorică;	expunerea, argumentarea, prelegerea	
13. Reflecția filosofică asupra politicii internaționale problema conflictelor interstatale: doctrina războiului just și pacea universală; ideea unei guvernări mondiale, de la Imperiul universal la globalizare; problemele globalizării	expunerea, argumentarea, prelegerea	
14. Filosofia politică, un instrument de gândire implicarea gândirii filosofice în politică: activă (formează ideologii și valori, stabilește scopuri finale, educă societatea civilă), pasivă (reflecție critică, comparație, integrarea politicului în universul uman); recapitulare	expunerea, argumentarea, prelegerea	
Bibliografie Senellart, Michel, <i>Artele guvernării. De la conceptul de regimen medieval la cel de guvernare</i> , Editura Meridiane, București, 1998; James Henderson Burns (coord.), <i>The Cambridge History of Political Thought</i> , Cambridge University Press, 1988; Coleman, Janet, <i>A History of Political Thought. From Middle Ages to the Renaissance</i> , Blackwell Publishers, Oxford/Malden, 2000; Nemo, Philippe, <i>Histoire des idées politiques dans l'Antiquité et au Moyen Âge</i> , Paris, Quadrige/PUF, 2007; Nemo, Philippe, <i>Histoire des idées politiques aux temps modernes et contemporains</i> , Paris, Quadrige/PUF, 2004; (inclusiv bibliografia de seminar)		
8.2 Seminar/laborator	Metode de predare	Observații
1. Definiția filosofiei politice	Studierea unor texte ajutătoare, interpretarea unor texte, dezbateri, discutarea unor exemple	

2. Filosofia politică a lui Platon și a lui Aristotel	Studiarea unor texte ajutătoare, interpretarea unor texte, dezbateră, discutarea unor exemple	
3. Principalele ideologii politice	Studiarea unor texte ajutătoare, interpretarea unor texte, dezbateră, discutarea unor exemple	
4. Conceptele de autoritate și de putere	Studiarea unor texte ajutătoare, interpretarea unor texte, dezbateră, discutarea unor exemple	
5. Cum a apărut statul? Naturalism și contractualism	Studiarea unor texte ajutătoare, interpretarea unor texte, dezbateră, discutarea unor exemple	
6. Monarhia, aristocrația, democrația	Studiarea unor texte ajutătoare, interpretarea unor texte, dezbateră, discutarea unor exemple	
7. Ce înseamnă libertatea?	Studiarea unor texte ajutătoare, interpretarea unor texte, dezbateră, discutarea unor exemple	
8. Conceptul de dreptate, forme de a face dreptate	Studiarea unor texte ajutătoare, interpretarea unor texte, dezbateră, discutarea unor exemple	
9. Ce drepturi ne sunt necesare?	Studiarea unor texte ajutătoare, interpretarea unor texte, dezbateră, discutarea unor exemple	
10. Ideologii politice care duc la totalitarism, tiranie, dictatură	Studiarea unor texte ajutătoare, interpretarea unor texte, dezbateră, discutarea unor exemple	
11. Rolul societății civile în viața politică. Posibilități și limite	Studiarea unor texte ajutătoare, interpretarea unor texte, dezbateră, discutarea unor exemple	
12. Cum se vede istoria din perspectivă politică? Ce este conștiința istorică?	Studiarea unor texte ajutătoare, interpretarea unor texte, dezbateră, discutarea unor exemple	
13. Despre idealul păcii și justificarea unui război. Contribuie globalizarea la atingerea idealului politic?	Studiarea unor texte ajutătoare, interpretarea unor texte, dezbateră, discutarea unor exemple	
14. Cum ne ajută filosofia politică?	Studiarea unor texte ajutătoare, interpretarea unor texte, dezbateră, discutarea unor exemple	
Bibliografie David Miller (coord.) – <i>Enciclopedia Blackwell a gândirii politice</i> , Humanitas 2000 Barbara Cassin (coord.) – <i>Vocabularul european al filosofiilor</i> , Polirom 2013 Évelyne Pisier, <i>Istoria ideilor politice</i> , Amarcord 2000 V. Muscă, A. Baumgarten (coord.) – <i>Filosofia politică a lui Platon</i> , Polirom 2006 V. Muscă, A. Baumgarten (coord.) – <i>Filosofia politică a lui Aristotel</i> , Polirom 2002 Hannah Arendt – <i>Originile totalitarismului</i> , Humanitas 2006 Augustin – <i>Despre cetatea lui Dumnezeu</i> , (XIV.28 trad. Mihai Maga pe site)		

Isaiah Berlin – *Patru eseuri despre libertate*, Humanitas 1996
 Dante Alighieri – *Despre monarhie*, ? (trad. Miruna Tătaru-Cazaban)
 Ernst Cassirer – *Mitul statului*, Institutul European, 2001
 Friedrich Hayek – *Drumul către servitute*, Humanitas 2006
 G. W. F. Hegel – *Prelegeri de filosofie a istoriei*, Humanitas 1997
 Thomas Hobbes – *Elementele dreptului natural și politic*, Humanitas 2005
 David Hume – *Eseuri politice*, Humanitas 2005
 Immanuel Kant – *Spre pacea eternă*, All 2008
 Gabriel Liiceanu – *Apel către lichele*, Humanitas 1996
 John Locke – *Al doilea tratat despre cârmuire*, Nemira 1999
 Niccolo Machiavelli – *Principele*, Humanitas 2006
 Marsilio din Padova – *Apărătorul păcii*, IRI 2013
 John Stuart Mill – *Despre libertate*, Humanitas 2001
 Thomas Morus – *Utopia*, Mondero 2003
 George Orwell – *O mie nouă sute optzeci și patru*, Polirom 2002 sau *Ferma animalelor*, Polirom 2002
 Horia Roman Patapievici – *Politice*, Humanitas 1996
 Karl R. Popper – *Societatea descrisă și dușmanii ei*, Humanitas 2005 și *Mizeria istoricismului*, All 1996
 John Rawls – *O teorie a dreptății*, Ed. UAIC 2012
 Jean-Jacques Rousseau – *Contractul social*, Mondero 2007
 Toma din Aquino – *Despre guvernământ*, Polirom 2005
 Max Weber – *Etica protestantă și spiritul capitalismului*, Humanitas 2003

9. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității epistemice, asociațiilor profesionale și angajatorilor reprezentativi din domeniul aferent programului

- Disciplina a fost elaborată în concordanță cu lucrările din domeniu, publicate în țară și străinătate;
- Unele teme din cadrul cursului cuprind aspecte relevante, ce fac obiectul preocupărilor instituțiilor de profil sau al unor conferințe științifice internaționale, inclusiv dezbateri în cadrul revistelor de circulație internațională

10. Evaluare

Tip de activitate	10.1. Criterii de evaluare	10.2. Metode de evaluare	10.3. Pondere din nota finală
10.4. Curs			
10.5. Seminar/ laborator			
10.6. Standard minim de performanță			
▪ Nota 5 (cinci)			